

Dato: 6. juli 2010
Kontor: Kontrol- og Analyse
J.nr.: 10/08363

Notat til Europaudvalget om afgivelse af indlæg i EU-domstolens præjudicielle sag, C-307/09-309/09, Vicoplus m.fl.

1. Indledning

Raad van State, der er en nederlandsk domstol, har forelagt EU-domstolen to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 56 og 57 (fri bevægelighed for tjenesteydelser) i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Det centrale spørgsmål er, hvorvidt der kan stilles krav om en arbejdstilladelse for levering af tjenesteydelser, der består i at stille arbejdskraft til rådighed for f.eks. en virksomhed, i overensstemmelse med en nederlandsk overgangsordning vedrørende arbejdskraftens fri bevægelighed, eller om dette er i strid med den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

2. Sagens faktiske omstændigheder og centrale juridiske problemstilling

Sagen vedrører den nederlandske overgangsordning for arbejdskraftens fri bevægelighed over for Polen og i den forbindelse kravet om arbejdstilladelse for levering af tjenesteydelser, der består i at stille arbejdskraft til rådighed.

En række polske arbejdstagere var udstationeret i Nederlandene for virksomheder i Polen og blev idømt bøder på grund af manglende arbejdstilladelse. De nederlandske myndigheder fandt, at de polske virksomheder havde stillet arbejdstagere til rådighed for virksomheder i Nederlandene, hvorfor de polske virksomheder havde status af vikarbureauer. Udstationering var ifølge de nederlandske myndigheder derfor omfattet af kravet om arbejdstilladelse i overensstemmelse med den nederlandske overgangsordning.

Tilrådgighedsstilling af en arbejdstager fra en virksomhed til en brugervirksomhed betragtes efter EU-retten som levering af en tjenesteydelse, og den arbejdstager, der stilles til rådighed, betragtes efter EU-retten som en udstationeret. Spørgsmålet er, om denne omstændighed forhindrer, at en national overgangsordning, der med hjemmel i udvidelsestraktaten begrænser arbejdskraftens frie bevægelighed, kan anvendes på en sådan arbejdstager.

Formålet med overgangsordningen er at give Nederlandene ret til at stille krav om arbejdstilladelse, når der gives arbejdstagere adgang til arbejdsmarkedet i Nederlandene. En tilrådgighedsstilling af arbejdstagere, selvom det sker som led i en tjenesteydelseskontrakt, kan således betragtes som en omgåelse af overgangsordningen, idet der gives arbejdstagere adgang til arbejdsmarkedet.

Det første spørgsmål i sagen er derfor, om traktatens regler om tjenesteydelsers fri bevægelighed er til hinder for en national bestemmelse, hvorefter tilrådighedsstilling af arbejdstagere, som defineret i direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (udstationeringsdirektivet), artikel 1, stk. 3, litra c, kan underlægges et krav om arbejdstilladelse i medfør af en overgangsordning for arbejdskraftens frie bevægelighed.

Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende har den forelæggende domstol i det andet spørgsmål anmodet om EU-domstolens stillingtagen til, hvorvidt de ydelser, der i den konkrete sag er leveret til den nederlandske virksomhed, kan betragtes som en tilrådighedsstilling af arbejdskraft i medfør af udstationeringsdirektivets artikel 1, stk. 3, litra c.

3. EU-domstolens praksis

EU-domstolen anerkender i sin retspraksis, at en begrænsning af den fri udveksling af tjenesteydelser kan være begrundet, når det primære formål med tilrådighedsstillingen er at give arbejdstageren adgang til arbejdsmarkedet eller at omgå begrænsningerne med hensyn til arbejdskraftens fri bevægelighed.

Denne retspraksis stammer dog fra en tidligere udvidelse med Portugal (sag C-133/89, Rush Portuguesa), og der er derfor rejst tvivl om, hvorvidt princippet kan anvendes efter de senere udvidelsestraktater.

4. Regeringens retlige stillingtagen og sagens betydning for dansk ret

Den danske overgangsordning for borgere fra de daværende nye EU-lande blev ophævet den 1. maj 2009. De danske udlændingemyndigheder har haft en praksis, hvorefter et vikarbureau i et EU-land alene måtte udsende medarbejdere, der var statsborgere i de daværende nye EU-lande, her til landet, hvis de pågældende kunne få arbejdstilladelse efter overgangsordningen. Der blev lagt vægt på, om formålet med udstationeringen var at bringe arbejdstagere ind på arbejdsmarkedet i Danmark.

Danmark har – på trods af overgangsordningens ophævelse – en retlig interesse i at argumentere for, at den danske fortolkning af overgangsordningen har været korrekt.

Der skal derfor fra dansk side afgives mundtligt indlæg i sagen, hvor der først og fremmest argumenteres for, at reglerne om den frie bevægelighed for tjenesteydelser ikke er til hinder for et krav om arbejdstilladelse, når levering af tjenesteydelsen består i tilrådighedsstilling af arbejdskraft, og denne efter en konkret vurdering betragtes som omfattet af en overgangsordning vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed.

Sagen anses for væsentlig, og integrationsministeren vil derfor mundtligt orientere Folketingets Europaudvalg om sagen, inden der afsiges dom.